

Csak bűnösöknek!

Időpont: 1961. június 18. Szentháromság ünnepe utáni 3. vasárnap

Helyszín: Győr - Öregtemplom

Alapige: Lk 7,36–50

Kéré pedig őt egy a farizeusok közül, hogy ő vele egyék; annakokáért bemenvén a farizeus házába, leüle enni. És ímé a városban egy asszony aki bűnös vala, mikor megtudta, hogy ő a farizeus házában leült enni, hoza egy alabástrom szelence drága kenetet. És megállván hátul az ő lábainál sírva, könnyeivel kezdé öntözni az ő lábait, és fejének hajával törle meg, és csókolgatá az ő lábait, és megkené drága kenettel. Mikor pedig ezt látta a farizeus, aki őt meghívta, monda magában: Ez, ha próféta volna, tudná ki és miféle asszony az, aki őt illeti: hogy bűnös. És felelvén Jézus, monda néki: Simon, van valami mondani valóm néked. És az monda: Mester, mondjad.

Egy hitelezőnek két adósa vala: az egyik adós vala ötszáz pénzzel, a másik pedig ötvennel. És mikor nem volt nékik miből megadni, mind a kettőnek elengedé. E kettő közül azért, mondd meg, melyik szereti őt jobban? Felelvén pedig Simon, monda: Azt gondolom, hogy az, akinek többet engedett el. És Jézus monda néki: Igazán ítéltél. És az asszonyhoz fordulván, monda Simonnak: Látod-e ez asszonyt? Bejövék a te házádba, az én lábaimnak vizet nem adál: ez pedig könnyeivel öntözé az én lábaimat, és fejének hajával törle meg. Engem meg nem csókolál: ez pedig az időtől fogva, hogy bejöttem, nem szünt meg az én lábaimat csókolgatni. Olajjal az én fejemet meg nem kenté: ez pedig drága kenettel kené meg az én lábaimat. Minekokáért mondom néked: Néki sok bűne bocsáttatott meg; mert igen szeretett; akinek pedig kevés bocsáttatik meg, kevésbé szeret.

És monda annak: Megbocsáttattak néked a te bűneid. És akik együtt ülének vele az asztalnál, kezdék magukban mondani: Ki ez, hogy a bűnöket is megbocsátja? Monda pedig az asszonynak: A te hited megtartott téged. Eredj el békességgel!

Ima: Magasztalunk téged, Atyánk, hogy Jézus Krisztust, a te Fiadat azért küldted e világba, hogy megtartsa a bűnösöket. Engem is. Kérünk, mutasd meg nekünk sok és rettenetes bűnünket, elveszett és elkárhozott állapotunkat, s ragyogtasd fel előttünk Krisztusban megjelent kegyelmedet, hogy el ne felejtsem, ki voltam megkegyelmezés előtt, s kinek kell lennem a megkegyelmezés után, hogy így örökkön zengjem a hálát itt és egykor majd odafenn örökké.

Ámen.

Évtizedekkel ezelőtt az oxfordi ébredési mozgalom kiadásában jelent meg egy könyv, amely a maga idejében nagy feltűnést keltett, és óriási elterjedésnek örvendett. A könyv címe ez volt: Csak bűnösöknek! A mai vasárnapra, a Szentháromság utáni harmadik vasárnapra, anyaszentegyházunk oltár előtti felolvasásra és az igehirdetés alapjául is olyan ígét jelölt ki, amely fölé nyugodtan oda lehetne írni ezt a nagy feltűnést keltő címet: Csak bűnösöknek! Az oltár előtti ige egy bűnös férfi megtéréséről beszél, az igehirdetés alapjául kijelölt ige pedig

egy bűnös nő megtérését állítja elénk. Mindkét ige olyan, hogy a nyárspolgári erkölcsösség csak botránkozni tud rajta, de a bűnösöknek, akik bűneik terhe alatt roskadoznak, felragyog szemük, mikor hallják. Nekik evangélium, a nem bűnösöknek csak botránkozás.

Nem tudom, testvérem, hogy a te számodra ez az ige botránkozás-e vagy evangélium. Azt azonban tudom, hogy ezt a kérdést számodra az dönti el, fel tudsz-e sorakozni Pál apostol mögé, aki azt mondja: a bűnösök között első vagyok én. A legnagyobb bűnös. Le tudsz-e térdelni Jézus lába elé, a mellé a gonosz, parázna, bűnös, falurongya mellé, és mered-e kérni vele együtt bűneid bocsánatát? János evangéliuma 8. fejezetének tanúsága szerint egyszer Jézus elé odavittek egy tetten kapott bűnös asszonyt. A törvény szerint meg kellett volna az asszonyt kövezni. Az asszony várta is ezt az ítéletet, Jézus azonban odafordul azokhoz, akikben az ítéletnek ez az indulata lobogott, és azt mondja nekik: aki közületek nem bűnös, az vesse rá az első követ! – és akkor azt olvassuk a történetben, hogy azok között, akik nagy álszent farizeizmussal odacipelték és halálra szánták ezt az asszonyt, egyetlenegy sem volt, aki Jézus színe előtt merte volna vállalni az első ködobás jogát. Vagyis azt: én nem vagyok bűnös!

Testvérem! Vajon mered-e vállalni Jézus Krisztus színe előtt itt e templomban azt, hogy én pedig nem vagyok bűnös!? Azt énekelted az előbb: én Istenem, én bűnös ember, itt állok szent színed előtt. Igazat mondtál, mikor ezt énekelted? Ha igazat mondtál, akkor neked szól ez a történet, mert odasorolod magad a „csak bűnösök” közé. Ha azonban képmutató farizeus módon dörgölöd kezedet, és pálcát törsz emberek felett, hívják azokat akár Paulusnak, akár névtelen bűnös asszonynak, akkor tégy le arról, hogy ez az igehirdetés neked bármit is fog jelenteni. Mert ez az ige és igehirdetés csak bűnösöknek szól.

Az a történet, mely a mai igehirdetés alapját képezi, Lukács evangélista gyűjtéséből való. Egyedül csak a Lukács írása szerint való evangéliumban van feljegyezve. Ebben a történetben három nagy szenzáció van: egy farizeus meghívja Jézust magához ünnepi ebédre. Aki ismerős kicsit a Bibliában, az tudja, hogy abban az időben hogyan néztek a farizeusok Jézusra. Igaz, okuk is volt arra, hogy tartózkodó álláspontot foglaljanak el vele szemben. Jézus nagyon keményen beszélt a farizeusoknak és a farizeusokról. Közülük egy mégis fittyet hány arra, hogy mit fognak majd mondani magatartásához farizeus társai. Nem tudjuk, miért, egy bátor elhatározással ezt a megvetett Jézus Krisztust meghívja magához ebédre. Ez az első szenzáció.

Nem kisebb szenzáció a másik sem, hogy Jézus ezt a meghívást elfogadta. Tudja, hogy a farizeusok hogyan gondolkoznak róla, hogy megvetik, halálra szánták, csak az alkalmat várják gyilkos tervük végrehajtására. E meggyőződésében a meghívó farizeusnak magatartása is megerősíti. Igaz, elismerésre méltó, hogy mégis meg meri hívni magához Jézust, viszont a keleti vendéglátás szokásának elengedhetetlen minimumát sem adja meg Jézusnak. Mikor megérkezik, nem ad vizet lábának megmosására, nem csókolja meg az üdvözlés békecsókjával sem. Nem keni meg haját olajjal, pedig ezek olyan kellékei a keleti vendéglátásnak, amelynek elmulasztása súlyos illetlenség, hogy enyhén fejezzem ki magamat. Jézus is szóvá teszi ezt. Úgy látszik, a meghívó farizeusnak az a meggyőződése, hogy Jézus tartsa megtiszteltetésnek azt, hogy ő hajlandó meghívni magához, s vele együtt asztalhoz ülni. Jézus ezt a megalázó meghívást is hajlandó elfogadni.

A harmadik, a legnagyobb szenzációja e történetnek, a bűnös asszony megtérése. Lehet, hogy ez az ebéd szóbeszéd tárgyát képezte a városban. Emberek sokat beszéltek róla, mindenkit minden érdekelt. Kikérdezhették még a szolgákat is, kik a vendégek, hogyan ültek az asztalnál, milyen ételeket szolgáltak fel, azután fantáziájukkal színesítették, gyarapították a híryanagot.

Leginkább azonban az érdekelhette őket, hogyan történt ennek a bűnös asszonynak megtérése. Akik nem voltak szem- és fültanúi az esetnek, azok legfeljebb csak külsőségeit tudták elmondani, nekünk azonban ezek az igék betekintést engednek abba is, hogy ez a megtérés belülről hogyan oldódott meg.

1. Megtérése bűnbánattal kezdődik!

Azt olvassuk a 38. versben: az asszony „*megállván hátul az ő lábainál sírva, könnyeivel kezdé öntözni az ő lábait, és fejének hajával törle meg, csókolgatá az ő lábait, és megkené drága kenettel.*” A sírás, a hajlebontás, a kibontott haj keleten a gyásznak jele volt. Az asszony valakit gyászolt. Vajon kit gyászol? Önmagát, elrontott életét siratja. Valószínű, nem itt kezdődött az önmaga felett való megkeseredés, bűnének megbánása, csak itt először kerül nyilvánosságra. Ki tudja, előtte már hányszor furdalta lelkiismeretét, aztán megnyugtatta lelkiismeretét, s egy időre megint nem volt benne semmi nyugtalanság bűnös élete miatt. Múlt az idő, egyik esztendő a másik után, s talán ő is megállt egyszer csendesen szobájában a tükör előtt, s elnézegette magát, észrevette arcán az első ráncokat, az ifjúság piros rózsájának lehervadását arcáról, s rádöbbedt: mi lesz velem, ha megöregszen? Eldobott, megtaposott rongy, és siratni kezdte elveszett életét. Talán ha lépteket hallott ablaka alatt, s megállt valaki ajtaja előtt, felszárította könnyeit, megfésülködött, rendbe szedte magát, s újra ő volt a városka legvidámabb, legkacagóbb asszonya.

Egyszer találkozott Jézus Krisztussal, és megtörtént vele az, ami eddig nem történt meg, pedig bizonyosan el akarták már sokan végezni benne ezt a munkát. Hányszor próbálhatták útját állni a lejtőn való csúszásának, ki szeretetből, féltésből, ki kemény szóval, dorgáló beszéddel próbálta a maga ítéletét megfogalmazni előtte, nem tudott nála semmi eredményt elérni. Kemény szívről lepergett minden dorgáló szó, figyelmeztető intés. Egyszer aztán Jézussal találkozott, nem tudjuk hol, hogyan, mit kapott tőle, de akkor az elrejtett bűnbánat, önmaga felett elrejtett keserűség, önmaga gyászolása, amit eddig olyan eredményesen komédiázott el a világ előtt, az egyszerre előtört, mint ellenállhatatlan szökőár szíve mélyéből. Bűne elbírhatatlanná vált. Most nem törődött azzal, mit fognak mondani, nem törődik emberek véleményével, őszintén gyászolja omló könnyeivel elrontott életét.

Testvérem! Ha te úgy gondolkozol, mint a vendéglátó farizeus, s nyárspolgári erkölcsi fölényeddel nézed a cégéres bűnösöket, hadd mondjam meg neked: erkölcsös farizeus, ne ítélsz, hogy ítéltessél! Mit tudod te azt, hogy mi van annak a cégéres bűnösnek szívében? Te csak azt láthatod, amit az emberi szem láthat, és az téged megbotránkoztat, Jézus azonban látja azt is, amit más nem lát, csak ő. Bűnös testvérem, te pedig ne alakoskodjál tovább, ne akard becsapni önmagadat és másokat. Engedd, hadd törjön fel szíved mélyéből a magad felett való ítélet, elrontott életed felett való könnyeid. Kár minden percért, mellyel vissza akarod fojtani.

2. Megtérése a szabadulás elszánt akarásával folytatódik.

Az asszony szabadulni akar bűneitől. Nincs tartós jóérzés a bűnben, de nincs tartós szabadulás sem a magunk erejéből. Az asszony is, ki tudja, hányszor akart szabadulni bűneiből, de nem sikerült. Egyszer a teste, vére gáncsolta el, máskor a pénztelenség gondolata kényszerítette a bűnök útján való továbbhaladásra, a régi bűn bénító tehetetlensége sodorta tovább a lejtőn, és nem tudott már megállni. Egyszer világosan megláthatta, ha van valahol megoldás, szabadulás a bűn bilincseiből, az csak Jézus Krisztusnál lehetséges. Nem tudjuk, hol találkozott Jézussal, mit hallott tőle, talán a tékozló fiú történetéről, az elveszett bárányról vagy

elgurult drachmáról hallott, de úgy érezte, neki mindenáron Jézus Krisztushoz kell mennie. Lehet, hogy első gondolata az volt, hogy úgy megy Jézushoz, mint Nikodémus. Majd megtudja, Jézus hol tölti az éjszakát, s éjjel, mikor már mindenki pihenni tér, megzörgeti ablakát, és kéri fogja tőle a négyszemközti beszélgetést. Nikodémus is ezt csinálta. Úgy érezte, már nem várhat tovább, nem tudja, Jézus útja merre fog kanyarodni, most itt van, most a farizeus házában van, de azt sem tudja, már délután nem fog-e útra kelni. Most vagy soha! Vagy most találja meg, vagy elveszíti szeme elől. Valami kemény elszántság lett úrrá felette, megy Jézushoz. Elindul fényes nappal a farizeus háza felé. A kapuban azonban útját állhatták a farizeus szolgái, ismerik kiféle, mit keresne ez itt náluk? Nincs itt semmi keresnivalója, takarodjon innen! Az egyik talán szép szóval, a másik kemény, dorgáló beszéddel, talán kezének taszító mozdulatával akarja elkergetni, de nem bírnak vele, szíve mélyén olyan erős a vágy, hogy talán ellenállhatatlan életösztönrel félrelöki a kapuból a szolgát, és utat tör magának a belső szobához. Ott sem fogadja más, csak gyilkos tekintetek. Talán odabenn udvariasabbak, s nem merik hangos szóval kiutasítani, de ha pillantással ölni lehet, szemük sugara menten megölné a bűnös asszonyt. Nem törődik vele, neki Jézushoz kell menni! Mindenben, mindenkin keresztül gázol azért, hogy hozzá juthasson.

Testvérem, aki talán úgy gondold, Jézus Krisztus a tiéd, s te Jézus Krisztusé vagy, vigyázz, ne akard Jézus Krisztust a magad számára lefoglalni. És bűnös testvér, akinek szíve mélyén ott dereng valami felismerés, hogy csak Jézus Krisztusnál van szabadulás, ne engedd magadat visszatartani, szállj szembe mindenkivel, taszíts félre mindenkit és mindent, aki téged ebben meg akar akadályozni, mert ennél fontosabb, életbevágóbb dolgod nincsen a világon! El ne felejts két dolgot: az erőszakosoké a mennyek országa! A másik: aki énhozzám jő, azt semmiképpen ki nem vetem! Mind a kettőt Jézus Krisztus mondta, akire neked egyes-egyedül van szükséged e világon.

3. Megtérése a kegyelem hitben való megragadásával éri el tetőpontját.

Valamit világosan lát az asszony, hogy kettőre van szüksége: bűnbocsánatra a múltra, erőre a jövőre. Egyiket sem tudta eddig megtalálni. Emberektől nem kapott kegyelmet. Kihasztnálták, elítélték, félrerúgták. Önmagából nem telt erő. Mint a fel-feldobott kő, újra és újra visszahullott a földre, melyről szeretett volna szárnyra kelve elrepülni. Se bűnbocsánat, se erő!

Valamije van azonban ennek az asszonynak, hite, mégpedig csodálatos hite. Jézus mondja: „*hited megtartott tégedet!*” Ez az asszony nem azért megy Jézushoz, hogy leboruljon előtte, és megmondja: Uram, én az utolsó vagyok a városban, könyörülj rajtam, bocsáss meg nekem, tisztíts meg, adj új életet! Nem! Az asszony nem könyörögni megy, ő előre viszi a hála kenetét. Hálát adni megy Jézushoz, és leborul lába előtt. Mindenki más, akihez így hozzányúlna kezével, rúgna egyet rajta, Jézus védelmébe veszi. Mindenki más elítélné szemtelen erőszakoskodásáért, Jézus megbocsát neki, és új élettel ajándékozza meg. Csodálatos ez asszonynak előlegzett hite, melyet Jézus igazol.

Akik ott vannak körülötte, nem tudják ezt megérteni. Elsősorban a vendéglátó házigazda. Jézus egy példázattal akarja megmagyarázni, s elmondja a nagyon egyszerű magyarázatát. Egy hitelezőnek két adósa volt. Az egyik kisigényű lehetett, csak ötven pénzzel kellett segíteni rajta. A másik nagystílu ember, 500 pénzre volt szüksége. Mind a kettő fizetése képtelen, csődbe jutott. Mikor őszintén feltárták a hitelező előtt szomorú helyzetüket, a hitelezőnek megesett rajtuk szíve, elengedte tartozásukat, s elkárolta a kölcsönadott pénzt. Jézus most azt kérdezte a

farizeustól: mit gondolsz, Simon, melyik szereti jobban a hitelezőt a két adós közül? Józan gondolkodású ember nem tud mást felelni erre a kérdésre, csak azt, amit a vendéglátó farizeus is felelt: az, akinek többet engedett el. Látod, látod – mondja Jézus –, te elfelejtetted azt, hogy nincsen olyan ember, aki ne lenne Istennek adója! Az egyik 50, a másik 500 pénzzel, elfelejtkezelt, hogy a bűnök bocsánataért mennyi hálaival tartozol Istennek s annak, aki neked ezt a bűnbocsánatot szerezte, neked. Aztán odafordul az asszonyhoz, s azt mondja: „*megbocsáttattak néked a te bűneid!*”

Testvérem! Akár olyan valaki légy, akit tiszteletben tart ez a világ, talán erkölcsi mintaképnek állít mások elé, akár olyan vagy, akitől óva int, mint pestistől, ragályos bűnfertőző embertől, vedd tudomásul, hogy nincs ember, aki ne lenne rászorulva Isten kegyelmére. Farizeus, vigyázz, megelőzzenek! Bűnös, a kegyelem mindig nagyobb, mint a bűn! Te, aki úgy gondolsz, veszve van minden, Isten előtt életed egészen elveszett, halld meg a hívást: Az embernek fia azért jött, hogy megkeresse és megtalálja azt, aki elveszett! Nem azt, aki eltévedt, sem azt, aki abban a veszedelemben van, hogy el fog pusztulni, hanem azt, aki már elveszett. Akinek ügye emberileg be van fejezve, a menthetetlen, a halál karmai közé jutott. Isten kegyelme mindig nagyobb, mint a te és az én bűnöm.

4. Megtérése a hálában tartósul.

Az utolsó, amiről még beszélünk kell, hogy ennek a bűnös asszonynak megtérése a hálában tartósul... Háláról beszél Jézus, amikor a példázatot elmondja a vendéglátó házigazdának. Hála érződik ki a szegény bűnös asszony egész magatartásából. A hála azonban csak akkor segít rajtunk az új életben, ha tartós a hála. Megtérni könnyebb, mint megmaradni a megtérés keskeny útján. Sokkal könnyebb megtérni, mint újjászületetten élni. Csak a hála tud megmaradni. A hála ereje mindig a bűn nagyságától függ.

Vajon volt-e e szegény asszony megtéréseinek következménye? Erre a Biblia nem ad feleletet. Nincs többé szó róla. Az a gondolat, hogy ez a bűnös asszony lett volna a későbbi Mária Magdolna, az csak emberi elképzelés, fantázia, melynek a Bibliában nincsen alapja. Nem mondom, hogy nem lehetséges, de nincs neki semmi bibliai alapja. Annak azonban, hogy ez az asszony nem esett vissza bűnébe, annak bibliai fundamentuma van. Mikor Jézus azt mondja: a te hited megtartott téged, akkor a mondatban egész különleges hangsúlyt kap a múlt idő. Jézus Krisztus nem úgy néz életére, hogy majd meg fog térni, Jézus mint lezárt folyamat hirdette neki a megtartatást. Megtérése egész életén keresztül ki fog tartani. Ez a tény. Nagy a valószínűsége annak, hogy az a Lukács evangélista, aki olyan pontosan utánajárt mindennek, s egyedül tartotta feljegyezni valónak a bűnös asszony megtéréseinek történetét, az hírt szerzett volna arról is, ha az asszony visszaesik bűnébe, s amennyire hűségese, igaz történetíró, azt is megírta volna.

Testvérem! Csak bűnösöknek szólt ez az ige és ige hirdetés! Nekem. Szeretném hinni, hogy neked is szólt. Farizeus, neked is kegyelem kell! Bűnös, nagyobb a kegyelem, mint a te bűnöd! Csak bűnösöké a kegyelem! Csak Krisztusé a hála! Csak Istené a dicsőség!

Ámen.

Ima: Urunk, Jézus Krisztusunk! Hálát adunk neked azért, hogy te a bűnösök barátjának bizonyultál, és nem tiltakoztál az ellen, mikor ezzel csúfoltak téged. Köszönjük, hogy nem

azért jöttél e világra, hogy az igazakat hívjad magadhoz, kikeresd a szenteket, s azokat, egybegyűjtsd, és őket vidd fel a te dicsőségedbe. Ó, akkor üres kézzel kellett volna visszamenned, s nekem sem lenne helyem a te országodban. Köszönjük, hogy bűnösökhöz jöttél, az utolsókhoz, a senkikhez, az országút csavargóihoz, az éjszaka pillangóihoz, a bűnösökhöz, a halálos veszedelembe jutottakhoz, akik felett eltöretett a pálca a közvélemény meg maguk ítélete szerint is. Bűnösöknek egyetlen reménysége, Úr Jézus Krisztus, köszönjük neked, hogy szabad hozzád menni, hogy te, a tiszta, nem utálsz minket, hozzád érhetünk, nem taszítasz el, nem tiltakozol ellene, nem mondd: ne nyúlj hozzám, ne szennyezz be engem. Hálát adunk, hogy engeded, hogy leboruljunk lábaid elé, könnyeinket elsírjuk, könyörgésünket elmondjuk, és hálánkat elrebegjük.

Köszönjük, hogy szabad ezen a vasárnapon is így leborulni előtted, s könyörgünk azért, hogy kínos kereszted ára rajtunk ne vesszen kárba. Kérünk, áldd meg anyaszentegyházunkat, annak igehirdetését szerte a világon, add, hogy szóljon a bűnösöknek az evangélium. Könyörgünk, áldj meg minket, és őrizz meg e vasárnap további óráiban is, és a hétköznapi forgatagában, és hálás hitünk engedelmes szolgálatával.

Áldd meg, kérünk, szeretteinket kegyelmeddel, hogy mi együtt tudjunk odamenni hozzád bűnösökkel és megkegyelmezettekkel. Könyörgünk, áldd meg kegyelmeddel hazánkat, városunkat, világunkat, jövőnket, hogy emberek, akiknek felelős helyen kell megállaniuk és helytállniuk, hadd tudják magukat mindig rád szorulónak, bűnösnek, vezetésed alatt meghajlónak, megkegyelmezettnek tudni, s legyen neked így is dicsőség mindörökké.

Ámen.